

Aftenposten 1945

2 (1-2)

117066

Q.s planer så sannsynligvis slik ut: Stortinget og regjeringen skulle erklæres avsatt ved nyttår 1940, da det hadde sittet ut sin vanlige funksjonstid. Det samme gjaldt regjeringen. Q. skulle så gjøre kup ved hjelp av tyske tropper som skulle smugles inn. Norge skulle så gå opp i et storgermansk forbund. Raeder ble meget interessert i planene. — For et skjebnens vink, har han uttalt ifølge dagbok fra Rosenberg.

Resultatet av dette møte var at Q. fikk overbevist sine tyske venner om at en aksjon mot Norge var nødvendig. Forarbeidet til den 9. april ble nå overlatt til de militære fagfolk, og Scheidt ble ansatt proforma ved den tyske legasjonen i Oslo. Q. fikk også de penger han hadde bedt om, — det blir ansett som bevist at Scheidt i alt ga ham 200 000 riksmark, og dessuten fikk han av Hagelin 70 000 kr. som denne hadde med fra Tyskland. Ved

denne tia kom også «Beauftragter» for NS i Tyskland, Olaf Fermann til Norge som kullimportør. Hagelin reiste til og fra Norge med viktige opplysninger fra Q. til de tyske militære.

Q.s planer om kup mente tyskerne var for risikable, og arbeidet istedet i største hemmelighet videre med selve okkupasjonsplanene. Ikke engang Q. ble holdt underrettet. Men den 6. april hadde han i København en konferanse med en oberst i den tyske hærs overkommando, og ga opplysninger om fakta av militær betydning.

Om Q. har fått sikkert løfte av Hitler om å bli fører i Norge, kan en ikke danne seg noen sikker mening. Men det har vært både Rosenbergs og Q.s forutsetning.

Q. selv sier at han bare rent prinsipielt har snakket med framstående tyskere om hvilken fare det var for

Norge at vestmaktene skulle besette landet. Han viser til Reynauds memoarer. Retten finner også at disse viser at det i franske kretser var interesse for å komme i besittelse av de svenske kullgruvene. Selv om en ut av dette kommer fram til den oppfatning at det var faktiske planer hos vestmaktene om å besete Skandinavia, kan dette ikke tjene som noen undskyldning for Q.s forræderi.

Som kjent var forsvarerens prosedyre i sterk grad bygd opp på påstanden om at det formelt-juridisk ikke var krig mellom de to land den 9 og 10 april. Retten imøtegjikk påstanden og konkluderte med at de faktiske forholdene var avgjørende.

Q. ytret med en gang ønske om at dommen skulle bli prøvd i Høyesterett.

Siste hinder.

Aftenposten

1945

HR) Disse første månedene etter befrielsen har vært preget av en egenartet åndelig konflikt som virkelig kan bety en alvorlig fare, hvis vi ikke blir oppmerksom på den og får ryddet den unna. På den ene siden er vi fulle av vilje til å ta fatt og rykke framover, inn i en framtid som vi skal bygge oss i enighet på norsk grunnlag. På andre siden er vi ennå så opptatt av den tunge tid vi slapp ut av, at vi stadig er opptatt av å se oss tilbake og oppfriske minner om alt det vi er sloppet ut av.

Det ville være enklere å løse denne konflikten, om vi for eksempel hadde kunnet nøye oss med å si: Se dere ikke tilbake! Se fram! Det er den veien vi skal, og det er så nødvendig at vi rykker fram at vi slett ikke har tid til å se tilbake!

Så enkelt er det imidlertid ikke. For det første er det mange nordmenn som har gjennomgått så umenneskelige lidelser at de kanskje aldri kan komme til fulle krefter igjen, åndelig og legemlig, hvis de ikke får hjelp av oss andre; og for at vi skal kunne hjelpe dem, må vi

kunne møtes med dem i den fryktelige verden de ble drevet inn i av den nazistiske bestialitet. Vi må hente fram hos oss selv de opplevelser som kan bringe oss inn i et slags fellesskap med disse sinnene som trenger så lang tid og så god pleie for å læges. Dessuten trenger vi også selv å summere våre lidelser og trekke ut erfaringer, ordne dem til brukbart grunnlag for framtiden.

Etter hvert som Quislingsaken nu går sin gang, vil den bli den store hovedrepertisjon av de fem svarte år med hele deres skjensel og alle deres plager. Skulle det ikke da være naturlig å samle seg i en beslutning om at med denne hovedrepertisjonen får vi søke å la det være nok? Skulle vi ikke med den ha fått nettopp den ordnende oversikten som gir oss okkupasjonstiden i en brukbar erfaringssum, slik at vi får ryggen klar og kan samle oss om det som ligger foran.

Vi kan nemlig ikke være blinde for at framtiden ikke kan vente stort lenger på oss. En dag må vi vende ryggen til Nazi-Norge og sette opp full fart i retning mot det nye vi skal bygge.